

Etno revija: 14/2022. – godišnjak
ISSN 2718-3858 (*online*)

etn

REVJA

ETNO REVIJA

14/2022. – godišnjak
godina objave na www: 2020.
ISSN 2718-3858

Nakladnik / producent
Kulturni centar
Gatalinka, Vinkovci
Ante Starčevića 4,
32 100 Vinkovci
Tel.: 032 / 331-341
Mob.: 098-890-163
gatalinka@gatalinka.hr
www.gatalinka.hr

Glavna urednica
Blanka Žakula

Dizajn znaka Etno
Dubravko Mataković

Fotografija
Foto atelier Rahela
Ines Pavušin

Frizure na modelima radile su
Josipa Džaja, Ivana Briševac i
Matea Žido, salon *Stil* iz Vinkovaca.

Vizažistice na modelima za
frizerke i kreatore bile su Ivana i Ana
Pirić Ceglerić iz tvrtke *Line of beauty*
iz Osijeka.

Kreacije su nosile manekenke modne
agencije *The code agency* iz Osijeka.

Naslovnice
Etno kreacija Hrvatske
Kreatorica: Tina Miličević
Fotografija: Ines Pavušin

Etno frizura Hrvatske
Frizer: Mario Treščec
Fotografija: Tomislav Marić

Grafička priprema i oblikovanje
Studio BOTA

Kulturni centar *Gatalinka* pokrenuo je projekt *Etno kreacija Hrvatske* 1998. godine. Tada sam, kao voditeljica projekta, mislila da polaznici obrazovnih institucija imaju dovoljno znanja vezanoga za tradicijske odjevne predmete Hrvatske, te da projekt treba pokrenuti postizanjem kvalitete, vrsnosti u ideji i izvedbi. Pokrenuto je natjecanje *Etno kreacija Hrvatske* 1998. godine. No ispostavilo se da su ta znanja nedovoljna, da su samo na razini „viđeno jednom – realizirano“ i da trebamo pokrenuti edukativni dio projekta. Prvih nekoliko godina edukativna predavanja vodili su etnolozi ili folkloristi s visokim stupnjem poznавanja terenske grade. No ni predavanja koja su održali etnolozi specijalisti za određenu mikrolokaciju nisu imala velikoga učinka. Kreatori bi dolazili na natjecanje, ali bi izostavili predavanje. Tada sam 2021. godine pokrenula predavanja koja bi prvi put priredili kreatori-modni dizajneri. Taj pristup imao je nešto bolje rezultate vezano za dolazak kreatora-modnih dizajnera koji bi slušali predavanje, ali je važnije da je predavača uvlačio daleko dublje u istraživanje teme koju će predavati, po principu „mrvica po mrvica – pogača“.

Prvu temu pod nazivom *Rekla, reklja, bundur, jankel, čurakle – moja inspiracija za izradu suvremene odjeće* 2021. godine prezentirao je kreator-modni dizajner, koji je najviše osvajao nagrade, najčešće prva mjesta na natjecanju *Etno kreacija Hrvatske*, Igor Galaš iz Križevaca. Obradom teme Igor Galaš shvatio je koliko je istraživački rad na tradicijskim odjevnim predmetima delikatan i odgovoran posao. Rezultat njegova rada pohranjen je u KC *Gatalinka* kao seminarski rad. Dobili smo još jednu osobu koja svojom nadgradnjom oplemenjuje, zadržava, približava, nadahnjuje suvremenoga hrvatskog čovjeka „seljačkom građom“, ali autohtonom i jedinstvenom. Njegov zadatak za 2022. godinu je osmislići scenografiju za *Etno reviju* na kojoj se prezentiraju radovi kreatora i frizera s natjecanja *Etno kreacija Hrvatske* i *Etno frizura Hrvatske*.

Godine 2022. svoju istraživačku temu vezanu za tradicijske odjevne predmete prezentirat će također nagrađivana kreatorica-dizajnerica Tina Miličević iz Velike Gorice.

Tako kreatori-dizajneri u projektu *Etno kreacija Hrvatske* na trima razinama istražuju i repliciraju građu: istraživanje i teorijsko predavanje, izrada suvremene odjeće inspirirane tradicijskim odjevnim predmetima i izrada suvremene scenografije inspirirane tradicijskom građom.

Urednica Blanka Žakula

I. MJESTO – 3.000,00 kn

Donacija: Vukovarsko-srijemska županija

Tina Miličević / Velika Gorica

Za ovu kolekciju Tina je inspirirana vrličkom nošnjom koja objedinjuje mnoštvo elemenata koji se nalaze na ženskom sadaku, čarapama, pregači i pojusu. Koristila je elemente kao što su replike kovanoga novca i školjaka.

Fotografija: Foto atelier Rahela

Tina Miličević /
Velika Gorica

Fotografija: Foto atelier Rahela

II. MJESTO – 2.000,00 kn

Donacija: Dilj d.o.o. Vinkovci – Nexe grupa

Andrijana Subotić Pjajčik /

Bregana

Kolekcija Andrijane Subotić Pjajčik predstavlja šokačku obitelj 21. stoljeća. Andrijana je pokušala kreirati nekoliko modela i proizvoda inspiriranih motivima sa šokačkih rekli, koji svojim šarama i kombinacijom duginih boja prate suvremeni modni trend.

Fotografija
Foto atelier Rahela

Andrijana Subotić Pjajčik /
Bregana

Fotografija: Foto atelier Rahela

III. MJESTO – 1.000,00 kn

Donacija: Grad Vinkovci

Igor Galaš / Križevci

Glavno obilježje rada kreatora Igora Galaša iz Križevaca je ručno pletenje. U ovoj kolekciji htio je naglasiti slojevitost pri odijevanju tradicijskih odjevnih predmeta.

Fotografija: Igor Galaš

Igor Galaš / Križevci

Fotografija: Igor Galaš

Nada Grgić / Požega

Inspiracija je *rozano, rocano* ili *jegmano* tkanje – nabrano tkanje s užim ili širim prugama i šarenice izrađene kosim vezom. Obje tehnike koriste se za izradu nošnje požeškoga kraja.

Fotografija: Foto atelier Rahela

Nada Grgić / Požega

Fotografija: Foto atelier Rahela

Katarina Jurčević / Zagreb

Katarini Jurčević inspiracija za kolekciju bila je tradicijska kultura Bosne, mjesto gdje se susreću tri kulture, islamska, pravoslavna i katolička. Katarina je konstruirala ornament u kojemu su motivi narodne nošnje triju kultura. Ornament je printan na tkaninu.

Fotografija: Foto atelier Rahela

Katarina Jurčević / Zagreb

Fotografija: Foto atelier Rahela

Mirjam Martić / Zagreb

Inspiraciju za kolekciju Mirjam Martić pronašla je u raznim krajevima Hrvatske. Posebno ju je inspirirala paška narodna nošnja, rukavi i vezom ukrašene košulje Baranje, izvezeni prsluk narodne nošnje Bratine.

Fotografija: Foto atelier Rahela

Mirjam Martić / Zagreb

Fotografija: Foto atelier Rahela

Tina Miličević / Velika Gorica

Tina Miličević iz Velike Gorice pripremila je kolekciju inspiriranu međimurskom narodnom nošnjom, točnije koloritom i siluetom ženskoga ruha. Platna su tkana od ručno bojenoga pamuka u pastelnim nijansama, prema uzorku ženske peče za glavu.

Fotografija: Foto atelier Rahela

Tina Miličević / Velika Gorica

Fotografija: Foto atelier Rahela

eno
frizura Hrvatske

eno
revija

Štefica Bedeniković-Vučetić

/ Ivanić Grad

Štefici Bedeković za inspiraciju poslužila je stara nošnja otoka Lošinja koja je izumrla početkom 19. stoljeća, a 2010. godine *Posudionica i radionica narodnih nošnji* rekonstruirala je narodne nošnje Velikoga i Maloga Lošinja za lošinjski Muzej.

Fotografija: Foto atelier Rahela

Štefica Bedeniković-Vučetić / Ivanić Grad

Fotografija: Foto atelier Rahela

Tajana Jurišić / Slavonski Brod

Inspiracija Tajani Jurišić iz Slavonskoga Broda je čipka u hrvatskom tekstilnom rukotvorstvu, samostalni šupljikavi ručni rad od pamučnih niti.

Fotografija: Foto atelier Rahela

Tajana Jurišić /
Slavonski Brod

Fotografija: Foto atelier Rahela

Nikolina Ribarić / Zagreb

Ova proljetno-ljetna kolekcija inspirirana je tesnekom, odnosno starinskom sukњom s prslučićem otoka Krka.

Na donjem dijelu tesneka našivene su vrpce u žutoj, crvenoj, zelenoj i plavoj boji.

Fotografija: Foto atelier Rahela

Nikolina Ribarić / Zagreb

Fotografija: Foto atelier Rahela

Ana Kujundžić / Split

Anu Kujundžić inspirirala je narodna nošnja Valpovštine, posebno štrikane čarape s raznobojnim okomitim i vodoravnim prugama intenzivnih boja i specifično uvezani dukati oko vrata.

Fotografija
Foto atelier Rahela

Ana Kujundžić / Split

Fotografija: Foto atelier Rahela

Ksenija Vučković / Zagreb

Prigorska nošnja, posebno vertikalna pruga niz nadnice na prsima oplećka širine 12 cm, utkana ukrasnom tehnikom prebora na šibe crvenim, plavim, bijelim, crnim i zelenim debljim pamučnim koncem, pismom, inspiracija su Kseniji Vučković za njezinu kolekciju.

Fotografija: Foto atelier Rahela

Ksenija Vučković / Zagreb

Fotografija: Foto atelier Rahela

Poziv za sudjelovanje na natjecanju ETNO KREACIJA HRVATSKE 2022.

Poštovani!

Pozivate se na natjecanje *Etno kreacija Hrvatske 2022.*, koje će se, u organizaciji Kulturnoga centra *Gatalinka*, održati 18. rujna 2022. godine u Gradskom kazalištu „Jozu Ivakić“ u Vinkovcima. Ukoliko se ne želite natjecati ili inspiraciju nalazite u tradicijskoj baštini drugih naroda, možete sudjelovati u revijalnom dijelu natjecanja.

Propozicije natjecanja

Jedan kreator natječe se s pet

(jedna kolekcija) ili maksimalno deset (dvije kolekcije) kreacija. Posebno je važno da su kreacije inspirirane isključivo tradicijskim odjevnim predmetima hrvatskoga življa (Hrvata iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Mađarske, Austrije, Srbije i drugih zemalja gdje su Hrvati naseljeni). Inspiracija može biti oblik, kroj, tehnika veza, tehnike čipkanja, boja, tkanina, tehnike pletenja i valjanja vune. Kreacije trebaju imati i druge pripadajuće elemente, kao što su cipele, torbice i nakit. Kreatori su dužni do 1. rujna 2021. godine prijaviti sudjelovanje na natjecanju, dostaviti organizatoru prijavnice i CD s fotografijama prijavljenih radova i etno glazbom u trajanju tri minute.

Kotizaciju u iznosu od 200,00 kn

natjecatelji i ostali sudionici dužni su uplatiti u gotovini prije početka natjecanja ili na žiroračun organizatora.

Kreacije ocjenjuje Prosudbena komisija sastavljena od kreatora, etnologa, folklorista i novinara.

Prva nagrada iznosi 3.000,00 kn, druga 2.000,00 kn i treća 1.000,00 kn u iznosu i uplaćuje se na žiroračun natjecatelja. Kreatori dobivaju i druge nagrade sponzora.

Radovi kreatora bit će objavljeni u časopisu *Etno revija* u veljači 2023. godine.

Kreatori koji se ne žele natjecati već samo sudjelovati u revijalnom dijelu, trebaju također pripremiti najmanje pet kreacija inspiriranih tradicijskim odjevnim predmetima bilo koje zemlje. Kreatori su dužni do 1. rujna 2022. godine dostaviti organizatoru prijavnice i CD s fotografijama prijavljenih radova i etno glazbom u trajanju 3 minute. Također sudjeluju u Prosudbenoj komisiji koja će ocjenjivati natjecateljske radove.

Ukoliko bude veći broj prijavljenih radova, selekcija će se raditi prema odabiru organizatora.

Članovi prosudbene komisije su: Jadranka Hlupić Dujmušić, Zagreb, Petra Krpan, Zagreb i Jelena Draksler, Osijek.

Prijavu za natjecanje, s podacima polaznika (ime, prezime, telefon, e-mail i adresa), slati na:

Kulturni centar Gatalinka, Ante Starčevića 4, 32 100 Vinkovci

e-mail: gatalinka@gatalinka.hr ili na tel.: 098 – 890 – 163.

Kotizacija je 200,00 kn, a uplaćuje se u gotovini na Seminaru ili na žiroračun organizatora,

Kulturni centar Gatalinka: IBAN: HR76 23400091100185277

Smještaj polaznika organiziran je u Hotelu *Admiral*, Ulica bana Josipa Jelačića 6, 32 100 Vinkovci.

Tel.: 032/332 – 221, e-mail: hotel.admiral.recepacija@gmail.com

Cijene Hotela *Admiral* u dvokrevetnoj sobi, puni pansion 390 kn.

U cijenu je uključen PDV i boravišna pristojba.

Uplatu za smještaj izvršiti na: Hotel *Admiral*, Ulica bana Josipa Jelačića 6, 32 100 Vinkovci

IBAN: HR9025000091102035228 – Adiko bank

Natjecatelji si mogu samostalno osigurati smještaj u drugim smještajnim objektima.

Igor Galaš / Križevci

Etno revija: 14/2022. – godišnjak
ISSN 2718-3858 (online)

eth
REVJAJA

www.gatalinka.hr

etn

frizura Hrvatske

U Republici Hrvatskoj značajno je umijeće izrade tradicijskih ženskih frizura s područja Slavonije, Baranje i Srijema. Izrada frizura na ovom području ima dugu povijest. Dosad su istraživanja pokazala da su se slične frizure na ovom području izrađivale i u vrijeme kasnoga Rimskog Carstva. O tome svjedoče rimski portreti iz tога vremena, iako se ne može sa sigurnošću potvrditi utjecaj ni kontinuitet. Povjesni podaci govore i o pripisivanju magijskoga značenja kosi žena na panonskom prostoru. Postoje nepisana pravila nošenja određenih frizura koja su se zadržala u tradicijskoj kulturi spomenutoga prostora sve do polovice 20. stoljeća, kada dolazi do preslojavanja i napuštanja tradicijskoga načina života, a time i tradicijskoga odijevanja i češljanja. Primjerice, jedno od tih pravila podrazumijeva da samo kod djevojčica i djevojaka kosa smije biti vidljiva, dok je nakon udaje kosa morala biti pokrivena, odnosno skrivena. U posljednjim se desetljećima 20. stopeća češljanje na tradicijski način odvija u rekonstruiranom obliku, u okviru tradicijskoga odijevanja za različite prigode, a u novije vrijeme se koristi i za izradu suvremenih frizura, posebice za svečane prigode!

Tradicijsko oblikovane frizure vrlo su složene, stoga frizuru osobe koja će ju nositi treba raditi druga osoba. U prošlosti je to najčešće bila majka ili baka, ponekad i žena iz zajednice koja je imala veću sposobnost izrade tih frizura. Potrebno je dulje vrijeme odvojiti za češljanje, što uključuje i znanje, umijeće osobe koja češlja, kao i njeno strpljenje te strpljenje osobe koju se češlja. Kosa što uokviruje lice češlja se na razne načine, već prema običaju određenoga područja. Od kraja 19. stoljeća uobičajilo se u izradi frizure koristiti pletenice unaprijed izrađene od odrezane kose radi brže izrade frizure. Složenim tehnikama preplitanja velikoga broja pramenova postižu se reljefni oblici širokih pletenica. Pletenice mogu biti izvedene u različitim oblicima: okrugle,

valjkaste, u obliku trapeza, kvadrata, pravokutnika ili pruge. Mogu biti položene na prednjem ili stražnjem, odnosno na prednjem i stražnjem dijelu glave ili glava može biti obložena pletenicama. Ovisno o stražnjem dijelu frizure, razlikuje se veliki broj načina češljanja čeonoga dijela frizure. Svaka frizura, ovisno o svome izgledu, radi se točno određenom procedurom. Frizure s područja Slavonije i Srijema izrađuju se tako da se prvo kosa dobro premaže mašcu i vodom, pa se dijeli ovisno o frizuri s jednom (od uha do uha), dvjema (od čela do tjemena) ili više stazica (razdjeljaka). Zatim se na tjemenu napravi jedna (ponekad dvije) tanka pletenica od triju pramenova (struk, kala) – srce ili polovinja skala, koji se pletu do potiljka, a služi za učvršćivanje stražnjega dijela frizure. Stražnji dio frizure radi se kao jedna ili više pletenica od četiri pa do preko dvjesto pramenova. Najprije se uzimaju tri pramena iz sredine i međusobno se prepletu, a zatim im se dodaje po jedan pramen s jedne i s druge strane. Svaki pramen koji se dodaje križa se s prethodno uzetim pramenom i to samo do sredine – jednom iznad, a jednom ispod prethodno uzetih pramenova. Kada su uzeti svi pramenovi, pletenica je početa. Zatim se krajnji pramenovi prepaliču tehnikom iznad jednoga, a ispod drugoga pramena sve do sredine. Postupak se radi s jedne i s druge strane glave. Plete se jedan po jedan red. Pletenica se završava tako da se isplete nekoliko pletenica u troje. Nakon tog pletenja, radi se prednji dio frizure. Potom se pletenica na potiljku diže na tjeme, a na kraju se pletenica kiti cvijećem i drugim ukrasima. Tradicijske frizure s područja Baranje rade se tako da se prvo plete stražnja pletenica na potiljku tehnikom preplitanja pramenova u Slavoniji i Srijemu, nakon čega se radi prednji dio čeone partie kudre i zulumi. Potom se radi prednja pletenica na čeonoj partiji tehnikom preplitanja pramenova i na kraju se pletenice učvršćuju na tjemenu.

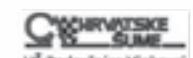
U zadnjih su desetak godina frizure u velikoj mjeri rekonstruirane i obnovljene. Nositelji znanja izrade tradicijskih frizura s područja Slavonije, Baranje i Srijema stanovnici su toga područja, kao i frizeri i frizeri učenici koji posjeduju znanja izrade tradicijskih frizura, te građani koji se zanimaju za to umijeće. Na pojedinim područjima, u posljednjih stotinjak godina, postoje značajne promjene, ali je moguće znanjima koje frizeri posjeduju i voljom zajednice gdje su promjene nastale, rekonstruirati oblike iz sredine 19. stoljeća. Kvaliteta izvedbe, oblici i tehnike čuvaju se i putem natjecanja, a uvođenje predmeta Tradicijske frizure Hrvatske u strukovne škole, kao izbornoga, mnogo je pridonijelo prenošenju znanja na mlađe generacije. Tradicijske frizure Slavonije, Baranje i Srijema vrlo su vrijedna nematerijalna baština Republike Hrvatske. Obilje tehniku i oblike češljanja kose utvrđuje identitet ovoga područja i pruža inspiraciju za stvaranje suvremenih frizura.

Natjecanje *Etno frizura Hrvatske* Kulturni centar *Gatalinka* organizira od 1998. godine. Na natjecanju se rade frizure u dvjema kategorijama: *tradicionalna frizura* i *suvremena frizura inspirirana tradicijskom*. Na taj način čuvamo tehnike i oblike tradicijskih frizura i stavljamo ih u suvremeni kontekst

Mario Treščec / Zagreb

Naslovница: Preobrazba modne estetike

Fotografija: Tomislav Marić

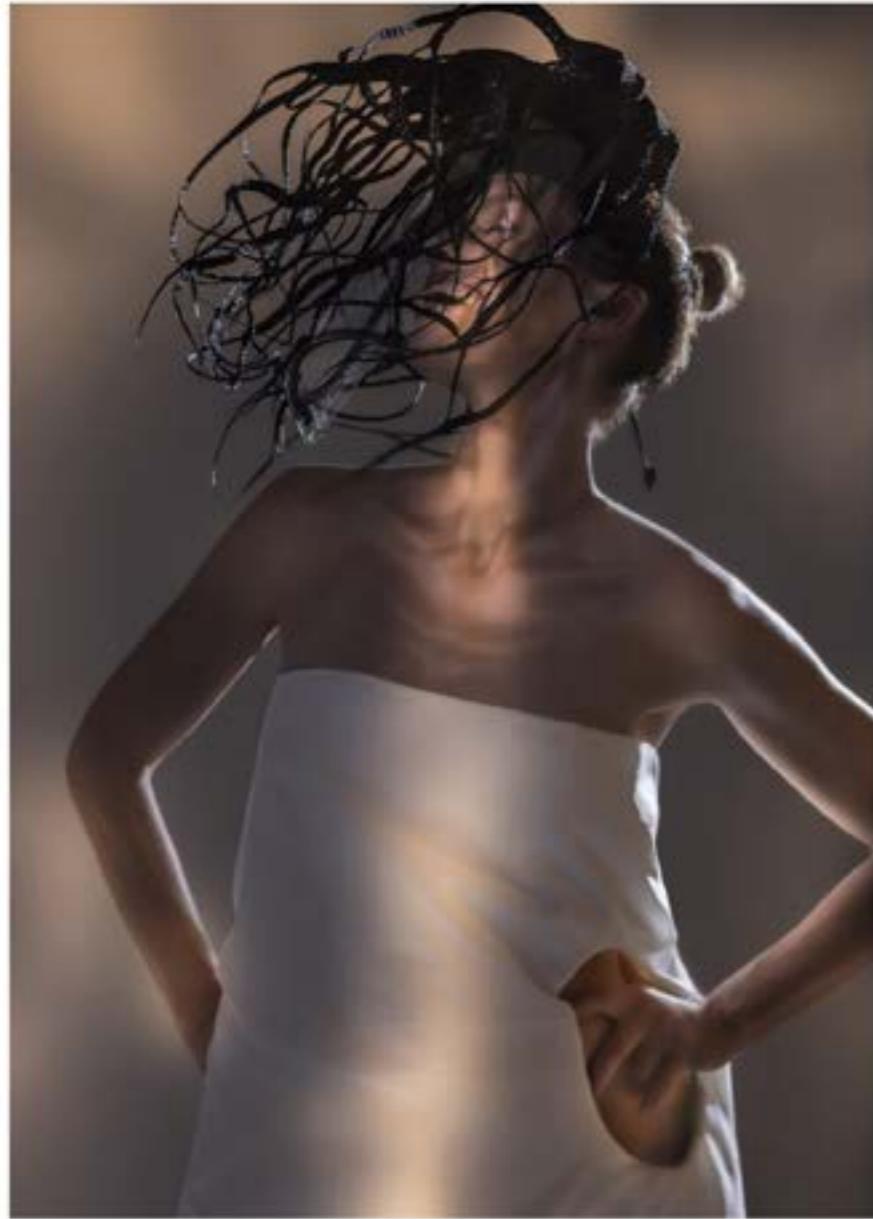

frizeri suradnici

Mario Treščec / Zagreb

Fotografija: Tomislav Marić

frizeri suradnici

Mario Treščec / Zagreb

Fotografija: Srećko Budek

Mario Treščec / Zagreb

Fotografija: Igor Plenković

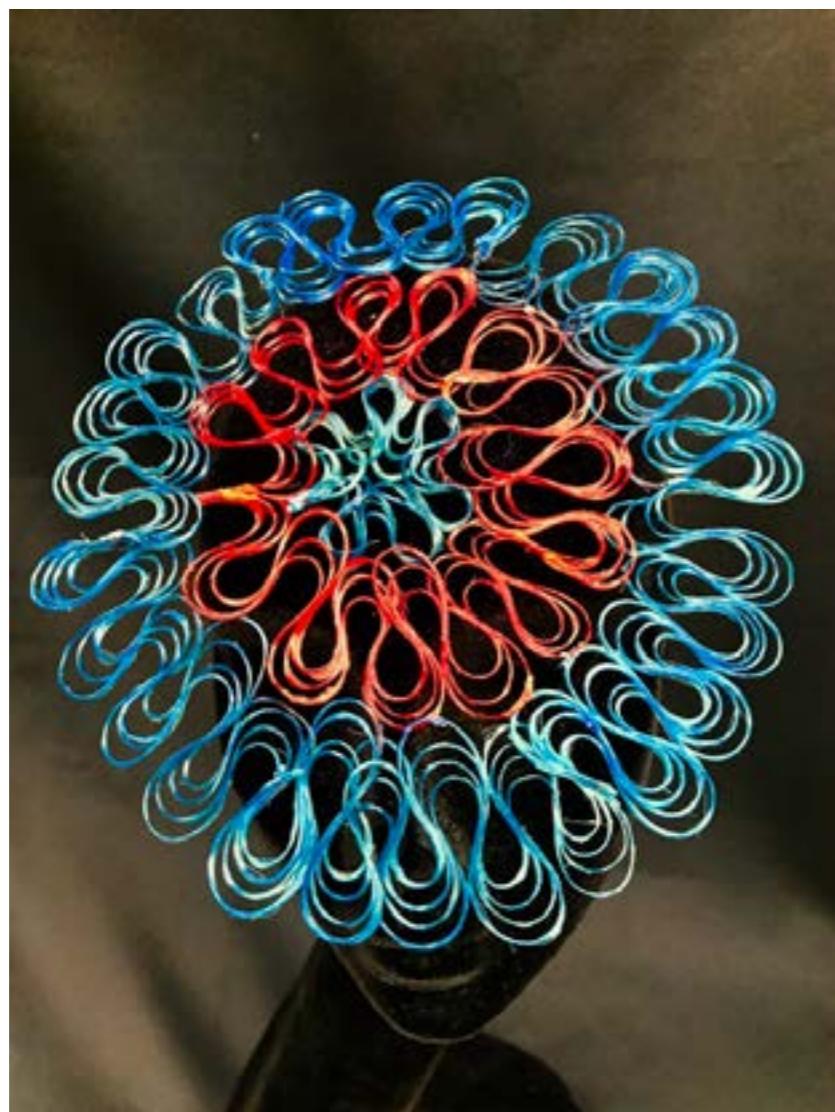

frizeri suradnici

Mario Treščec/ Zagreb

Fotografija: Igor Galaš

Mario Treščec/ Zagreb

Fotografija: Mario Treščec

frizeri suradnici

Mario Treščec / Zagreb

Fotografija: Mario Treščec

frizeri suradnici

Igor Galaš / Križevci

Fotografija: Ines Pavušin

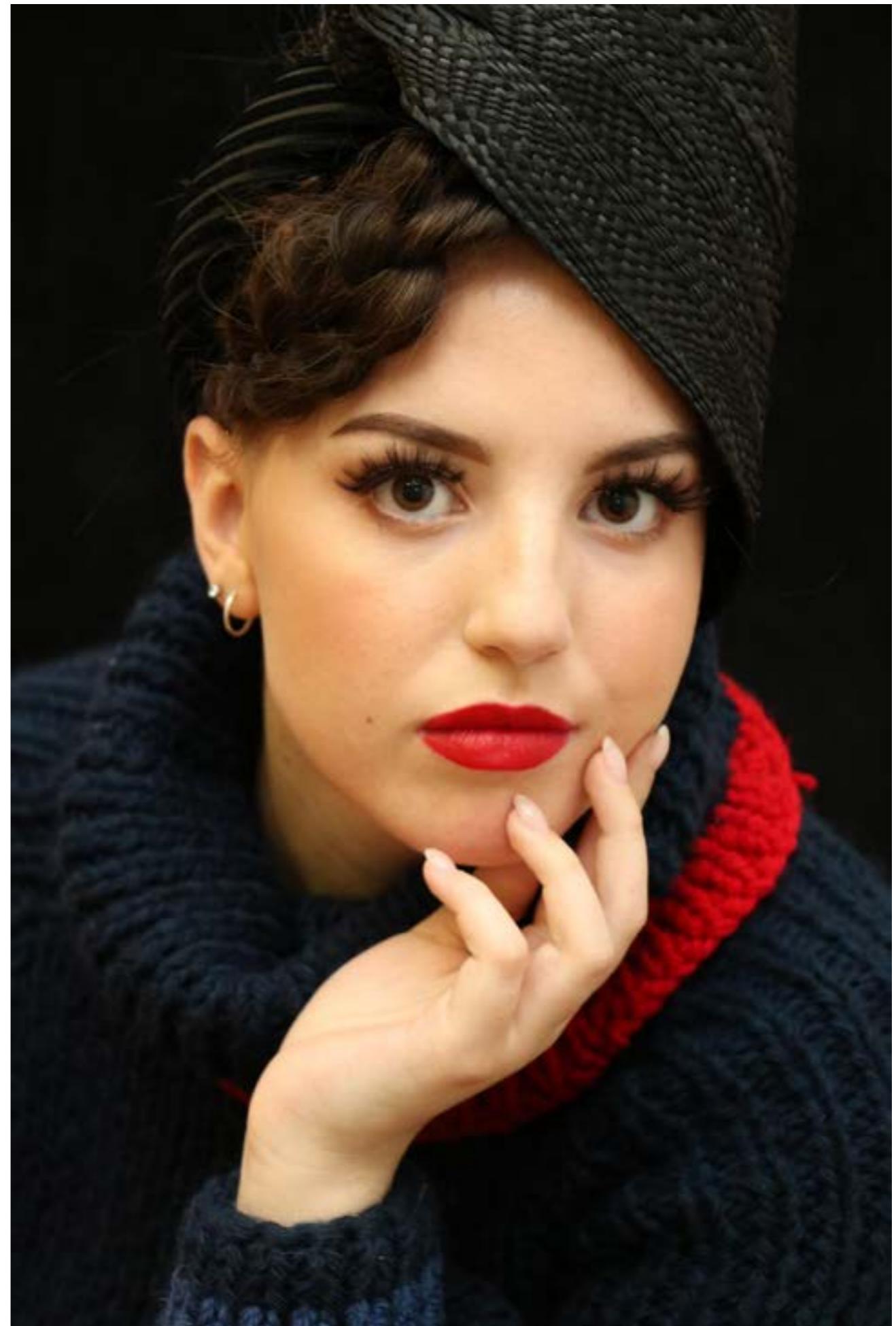

frizeri suradnici

Igor Galaš / Križevci

Fotografija: Ines Pavušin

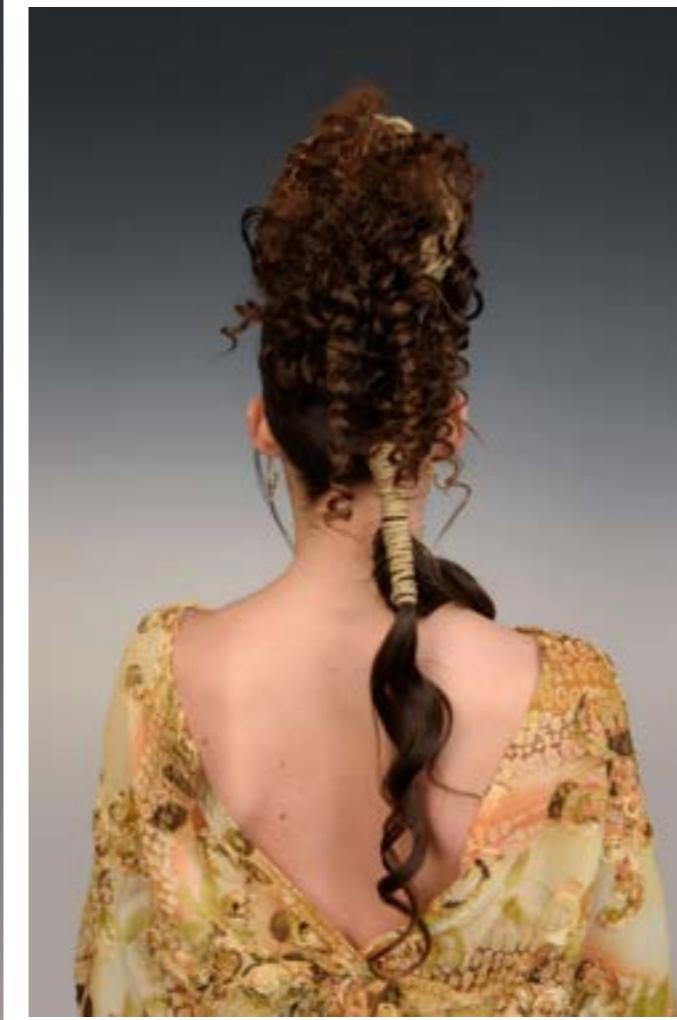
frizeri suradnici

Kata Šarčević / Đakovo

Fotografija: Silvija Butković

frizeri suradnici

Ana Rajić / Metković

Fotografija: Foto Veraja, Metković

Profesionalni frizeri / suvremena frizura

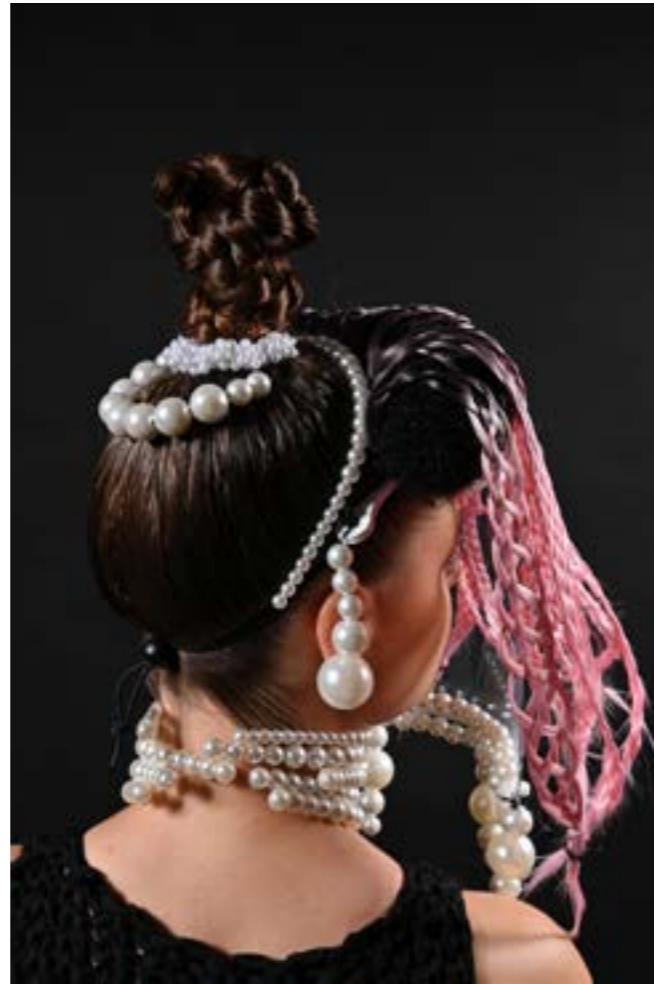
1. MJESTO – 3.000,00 kn

Donacija: Grad Vinkovci

Igor Galaš / Križevci

Fotografija: Ines Pavušin

Profesionalni frizeri / suvremena frizura

2. MJESTO – 2.000,00 kn

Sponzor: Hrvatske šume – Uprava šuma – Podružnica Vinkovci

Mario Treščec / Zagreb

Fotografija: Ines Pavušin

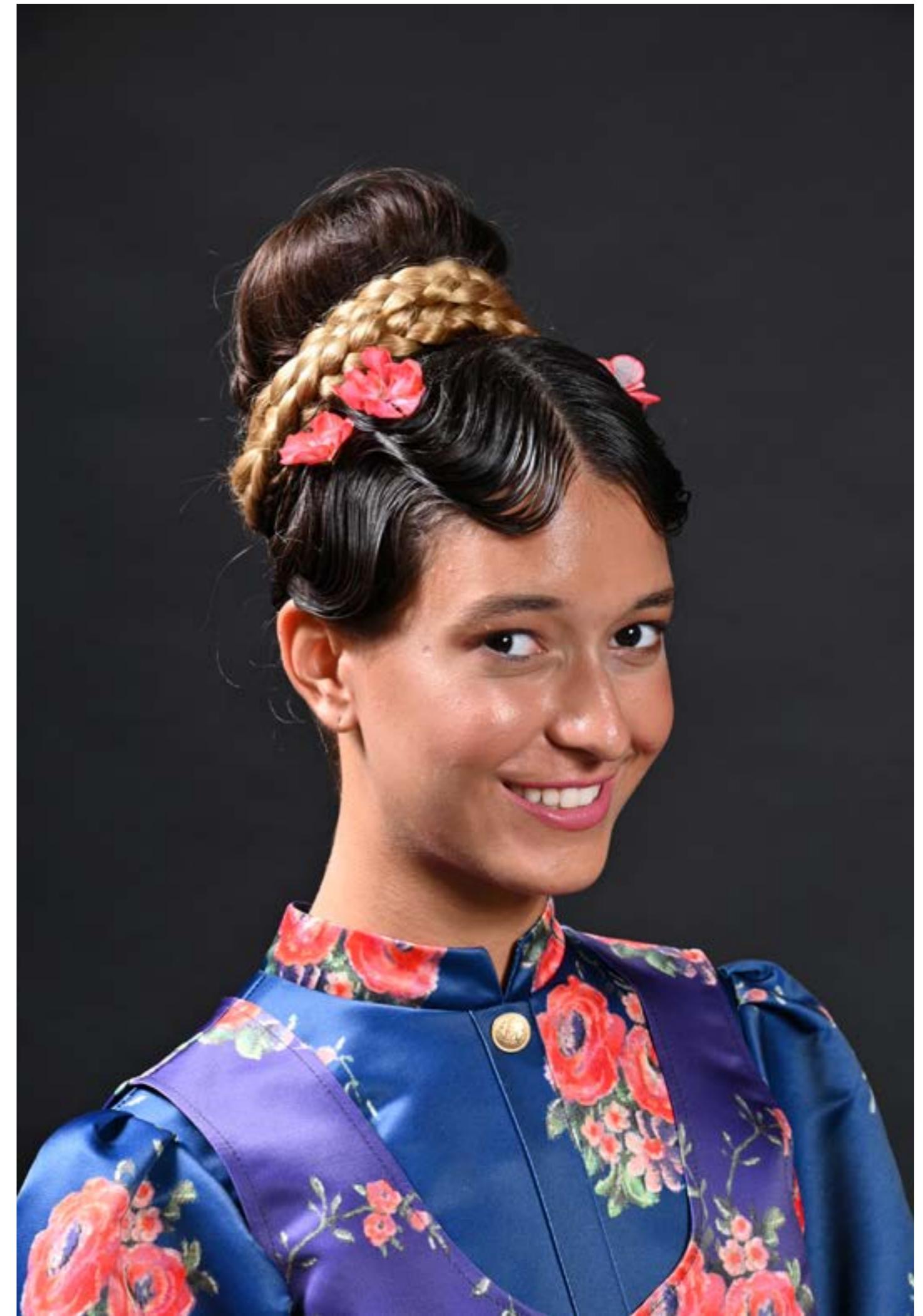
Profesionalni frizeri / suvremena frizura

3. MJESTO – 1.000,00 kn

Donacija: Obrtnička komora Vukovarsko-srijemske županije

Sanela Moscarda / Pula

Fotografija: Ines Pavušin

Profesionalni frizeri / suvremena frizura

Đurđica Solić / Cerovec

Fotografija: Ines Pavušin

Frizeri su se natjecali s frizurom *četri skale* iz sela Forkuševci. Naprijed je voravica od sedam pramenova, a otraga četiri uske pletenice od 21 pramena.

1. mjesto

Igor Galaš / Križevci

Fotografija: Ines Pavušin

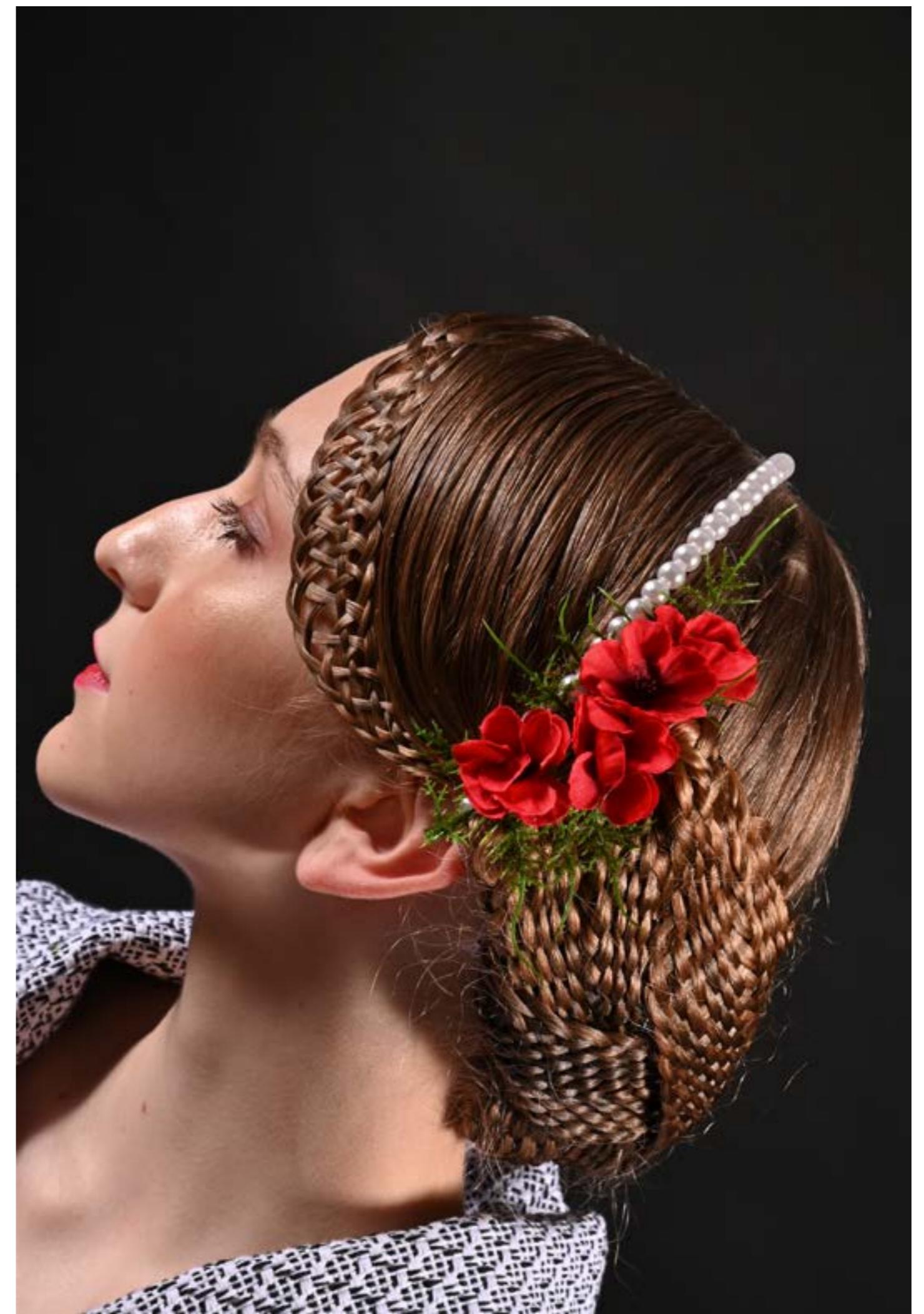

2. mjesto

Mario Treščec / Zagreb

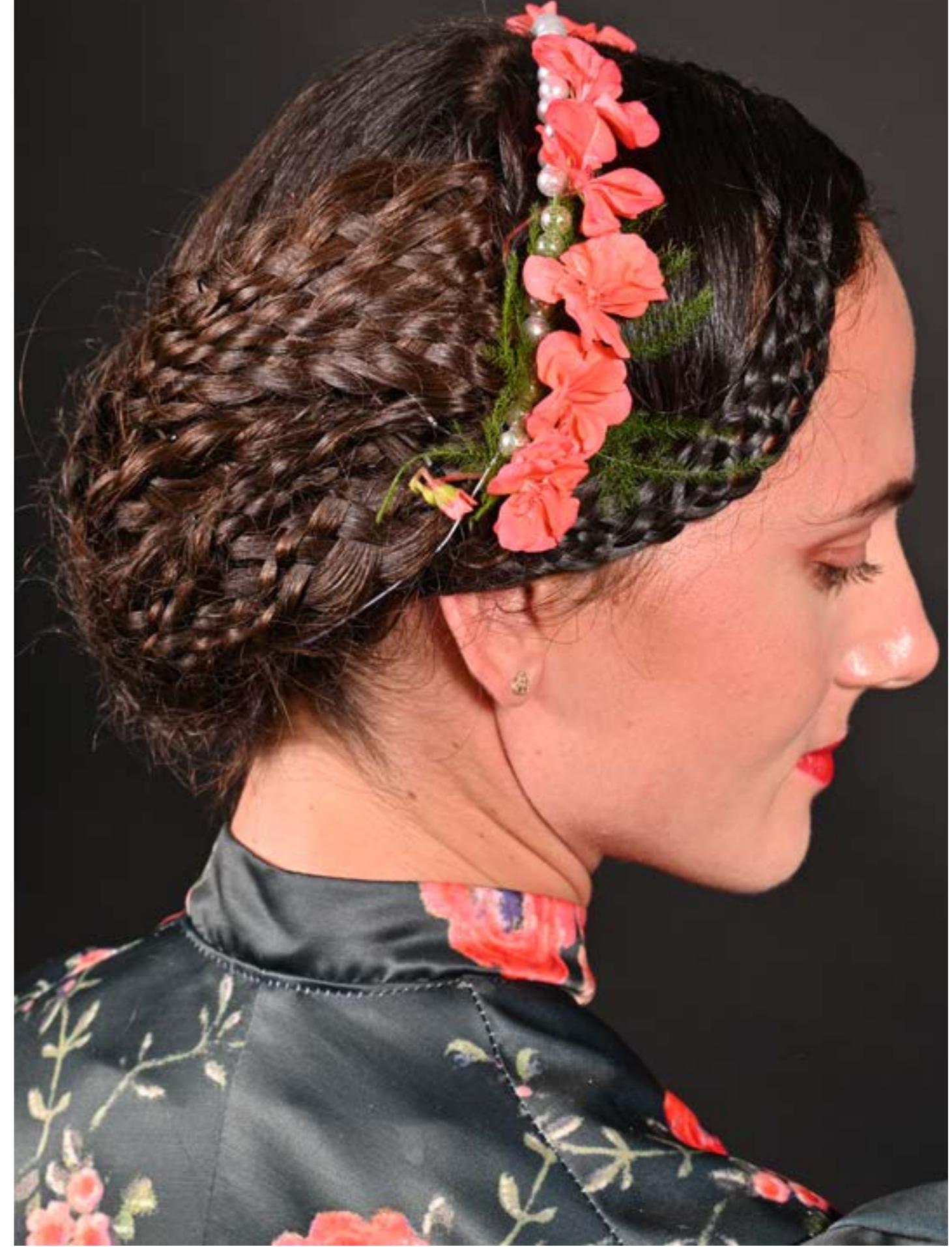
Fotografija: Ines Pavušin

3. mjesto

Sanela Moscarda / Pula

Fotografija: Ines Pavušin

Đurđica Šolić / Cerovac

Fotografija: Ines Pavušin

Frizeri učenici suvremena frizura

etn
frizura
Hrvatske

1. mjesto

Nikolina Iličić / Drenovci
Srednja strukovna škola Vinkovci, samostalni rad

Donacija: KC Gatalinka.
Nagrada je fotomonografija na hrvatskom i engleskom jeziku i udžbenici Tradicijske frizure Hrvatske.

Fotografija: Ines Pavušin

etn
revija

2. mjesto

Marija Rubilović
Obrtničko-tehnička škola Slavonski Brod
Mentorica: Sanela Kocjan

Donacija: Kulturni centar Gatalinka Vinkovci.
Nagrada su udžbenici *Tradicijske frizure Hrvatske*.

Fotografija: Ines Pavušin

3. mjesto

Sara Kunce
Obrtničko-tehnička škola Slavonski Brod
Mentorica: Blaženka Budimir

Donacija: Kulturni centar Gatalinka Vinkovci.
Nagrada su udžbenici *Tradicijske frizure Hrvatske*.

Fotografija: Ines Pavušin

Frizeri učenici radili su frizuru *coca* iz Velike Kopanice,
Brodsko-posavska županija.

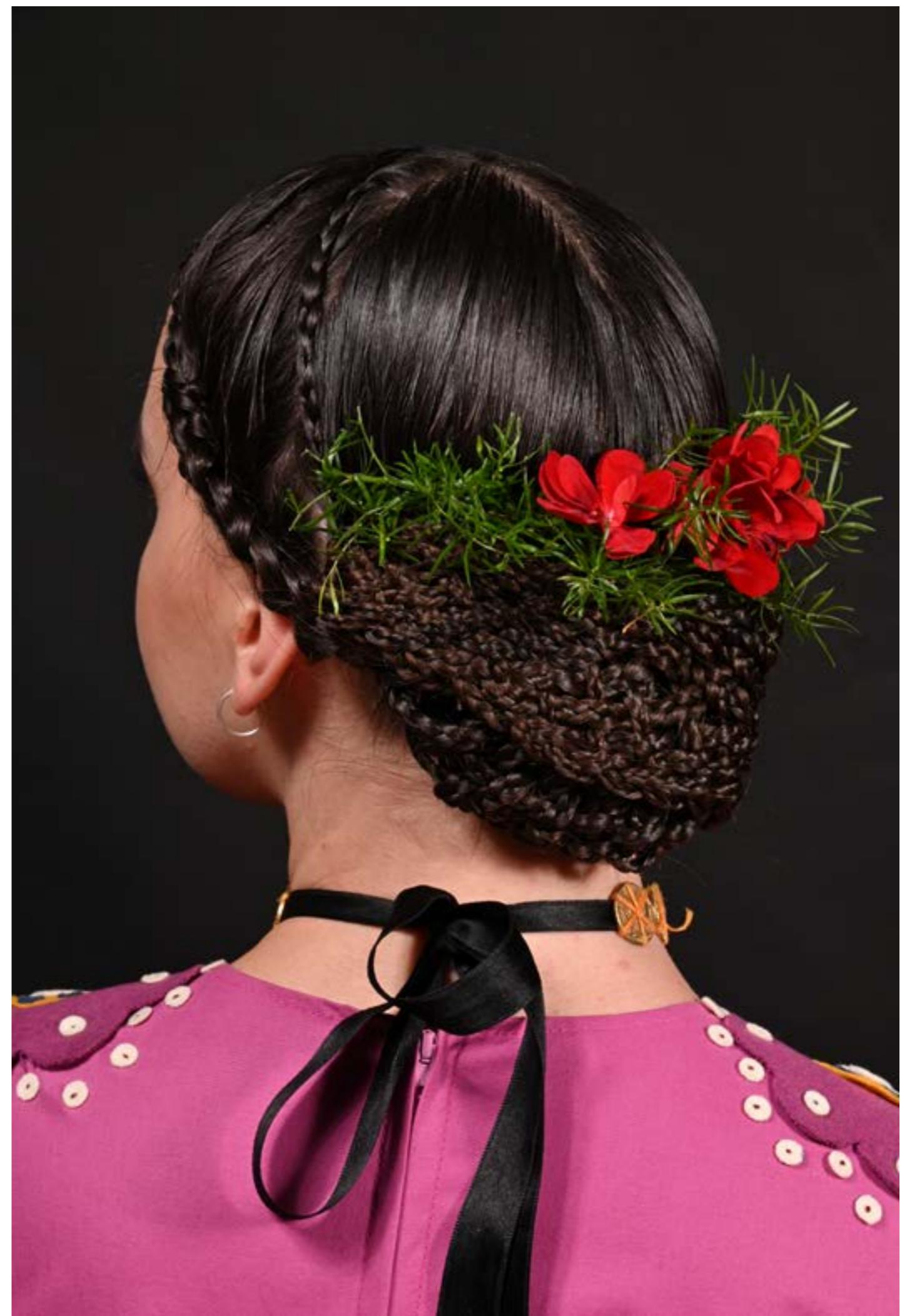

1. mjesto

Nikolina Iličić / Drenovci
Srednja strukovna škola Vinkovci, samostalni rad

Fotografija: Ines Pavušin

Frizeri učenici tradicijska frizura

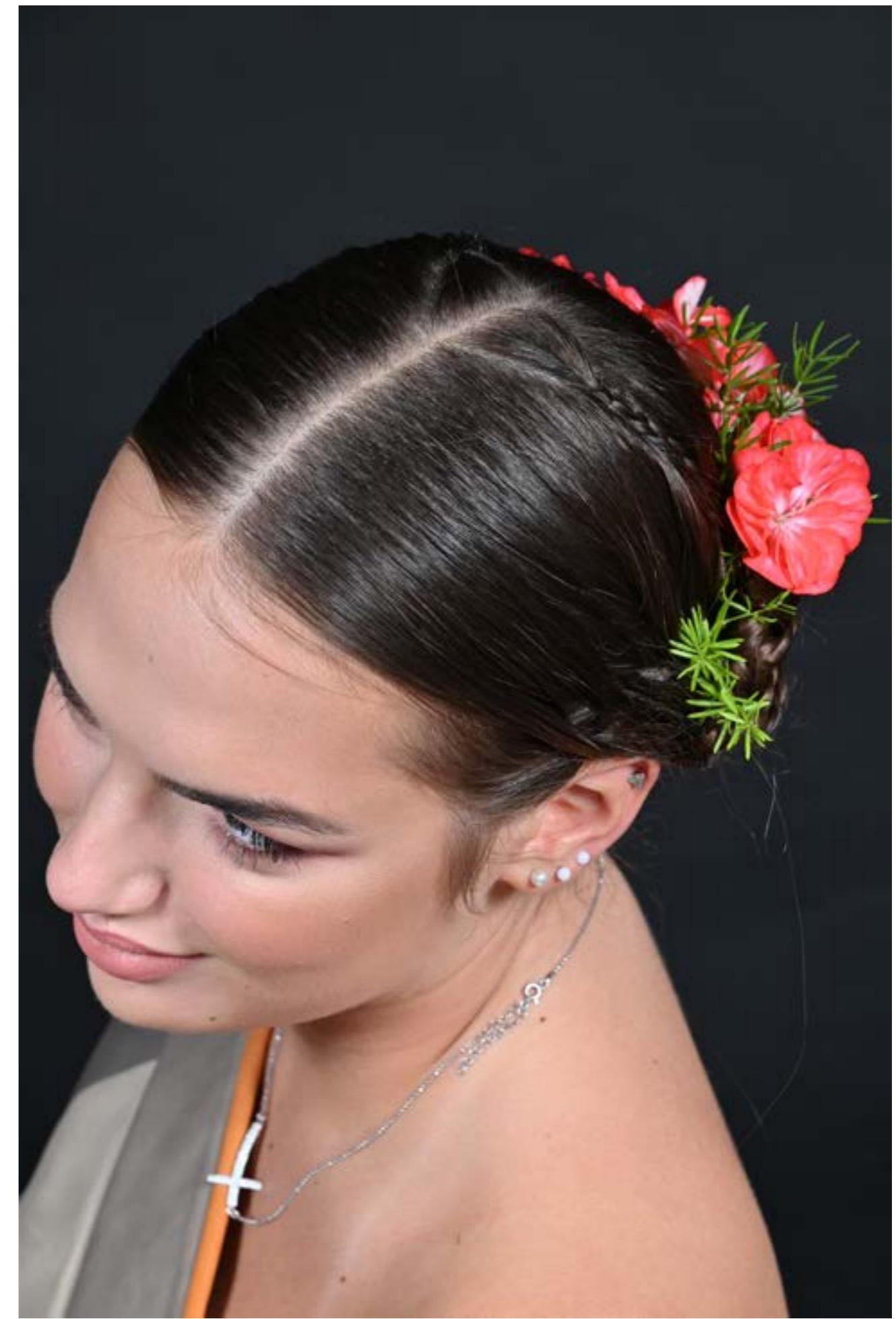

2. mjesto

Marija Rubilović
Obrtنيčko-tehnička škola Slavonski Brod
Mentorica: Sanela Kocijan

Fotografija: Ines Pavušin

3. mjesto

Sara Kunce
Obrtničko-tehnička škola Slavonski Brod
Mentorica: Nevenka Filipović

Fotografija: Ines Pavušin

SEMINAR O IZRADI TRADICIJSKIH FRIZURA

Vinkovci, 5. lipnja 2022.

U Vinkovcima će se **5. lipnja 2022.** godine, u organizaciji Kulturnoga centra *Gatalinka*, održati Seminar o izradi tradicijskih frizura.

Seminar se održava u Hotelu *Admiral*, Ulica bana Josipa Jelačića 6, Vinkovci, od 10 do 15 sati. Voditeljica Seminara je Blanka Žakula, dipl. oec.

Predavač Mario Treščec: „Moje spoznaje vezane za izradu suvremenih frizura inspiriranih tradicijskim frizurama“:

- Primjena teorijskog i praktičnog, te tradicijskog i suvremenog
- Vizija, inspiracija
- Tehnička raspodjela glave, tehnička razrada frizure
- Geometrijski oblici u tehničkoj razradi
- Simetrija i asimetrija
- Izrada vlastitog suvremenog pletiva
- Izrada konstrukcija za avangardnu frizuru
- Uporaba umetaka od umjetne ili prirodne kose
- Uporaba *uplitača*, punila i podupirača za frizuru
- Slaganje dijelova frizure u jednu cjelinu
- Urešavanje i uresi.

Predavači: Josipa Džaja i Igor Galaš: Nekoliko prijedloga za suvremene frizure.

Izrada natjecateljske frizura za frizere na natjecanju Etno frizura Hrvatske:

Predavačica Kata Šarčević – djevojačko češljanje požeškog kraja, *perčin, kintoši i roce*.

Izrada tradicijske frizure za frizere učenike na natjecanju Etno frizura Hrvatska:

Predavač Darko Smontra – djevojačko češljanje otoka Suska, kokum i permamenti.

Ostala predavanja

Teorijsko predavanje: Jasmina Jurković Petras, etnologinja

Tradicijsko češljanje u virovitičkom kraju.

Praktična predavanja: Vera Marčeta – djevojačko češljanje žaba iz Špišić Bukovice.

Mario Treščec – djevojačko češljanje sela Gačišće.

Polaznici Seminara mogu sudjelovati kao promatrači ili samostalno izrađivati tradicijske frizure. U tom slučaju svaki polaznik obvezan je ponijeti lutku s dugom ili srednje dugom kosom, dugački umetak od kose ili *kudelje*, zatim gel, vodu, *harnadle* (ukosnice za učvršćivanje frizure), pamučne trake ili vezice za cipele.

Ukoliko polaznici žele, mogu na Seminaru unajmiti djevojku s dugom kosom modne agencije The Code Agency iz Osijeka. Iste modele polaznici mogu na Seminaru rezervirati i za natjecanje.

Prijavu za Seminar, s podacima polaznika (ime, prezime, telefon, e-mail i adresa), slati na:

Kulturni centar *Gatalinka*, Ante Starčevića 4, 32 100 Vinkovci,
e-mail: gatalinka@gatalinka.hr ili na tel.: 098 – 890 – 163

Kotizacija je 300,00 kn, a uplaćuje se u gotovini na Seminaru ili na žiroračun organizatora,
Kulturni centar *Gatalinka*: IBAN: HR7623400091100185277.

Modna agencija The Code Agency iz Osijeka, tel. 091 – 880 – 89 – 23

Smještaj polaznika organiziran je u Hotelu *Admiral*, Ulica bana Josipa Jelačića 6, 32 100 Vinkovci.

Telefon 032/332 – 221, email: hotel.admiral.recepca@gmail.com

Cijene Hotela *Admiral* u dvokrevetnom smještaju: puni pansion je 230,00 kn,
u cijenu je uključen PDV i boravišna pristojba.

Uplatu za smještaj izvršiti na: Hotel *Admiral*, Ulica bana Josipa Jelačića 6, 32 100 Vinkovci
IBAN HR9025000091102035228 – Adiko bank

Poziv za sudjelovanje na natjecanju

ETNO FRIZURA HRVATSKE

Vinkovci, 18. rujna 2022.

Natjecanje *Etno frizura Hrvatske 2022.* održat će se 18. rujna 2022. godine u Vinkovcima, Duga ulica 11, u organizaciji Kulturnog centra *Gatalinka*, Vinkovci. Natjecanje se održava od 1998. godine, a u velikoj mjeri doprinijelo je revitalizaciji tradicijskih frizura, njihovoj popularizaciji i primjeni u suvremenim frizurama. Godine 2006. izašla je knjiga *Etno frizure Hrvatske*, a 2008. *Tradicijske frizure Hrvatske 1, 2, 3.*

Za razliku od prethodnih godina na natjecanje se osim frizeru mogu prijaviti i ostali zainteresirani građani.

Pravila natjecanja za frizeru učenike, frizeru i ostale natjecatelje

Rade se dva rada na dvama različitim modelima. Na jednom modelu radi se tradicijska frizura, a na drugom suvremena frizura inspirirana tradicijskom. Pri izradi objiju frizura dopušteno je korištenje umetka od duge kose. Umetak se učvršćuje na početku natjecanja.

Natjecatelji mogu raditi na vlastitim modelima ili organizator preporuča modele s dugom kosom, modne agencije The Code Agency iz Osijeka. Modeli se ne odijevaju u nošnje već u suvremene kreacije inspirirane tradicijskim odjevnim predmetima, koje osigurava natjecatelj.

Tradicijske frizure

Frizeri učenici radit će tradicijsku frizuru otoka Suska, *kokum* i *permamenti*.

Vrijeme izrade je 90 minuta.

Frizuru će na *Seminaru o izradi tradicijskih frizura* prezentirati Darko Smontra.

Frizeri će raditi frizuru iz požeškog kraja *perčin*, *kintoši* i *roce*.

Perčin, pletenica je od 41 pramena, a *kintoši*, uske pletenice preko glave od sedam pramenova i *roce*, rešetkaste pletenice iza uha od četiri pramena.

Vrijeme izrade je 150 minuta.

Frizuru će na *Seminaru o izradi tradicijskih frizura* prezentirati Kata Šarčević.

Suvremena frizura

Rad na drugom modelu je suvremena frizura inspirirana tradicijskom. Za 2022. godinu radit će se avangardne frizure. Glavna karakteristika avangardne frizura je kreativnost i inovativnost.

Model na scenu dolazi s dugom puštenom kosom koja nije unaprijed pripremljena.

50 % kose modela mora biti ispleteno pri samom natjecanju.

Dopuštena je upotreba ekstenzija od kose, ukrasa za kosu (vrpce, ukosnice, češljići i sl.), bilo koja varijanta potpornja i podupirača za frizuru i upotreba svih vrsta pribora, alata i preparata za kosu.

Odabir boje kose je sloboden. Dopuštena je boja u raspršivaču.

Zabranjena je upotreba unaprijed ispletene, zaglađene i izrađene umetake od kose.

Sve potrebno za izradu frizure bit će prezentirano članovima prosudbene komisije prije početka natjecanja u kategoriji *avangardna frizura*.

Vrijeme izrade frizure je 120 minuta.

Natjecanje počinje u 11 sati.

Na *Etno reviji* koja počinje u 19.30 u Gradskom kazalištu „Joza Ivakić“ u Vinkovcima, prikazat će se radovi frizeru i frizeru učenika, a bit će objavljeni i u časopisu *Etno revija* u 2023. godini.

Članovi prosudbene komisije su Mario Treščec, Zagreb, Igor Galaš, Križevci, Blaženka Budimir, Slavonski Brod.

Prva nagrada je 3.000,00 kn, druga nagrada 2.000,00 kn, a treća 1.000,00 kn, a isplaćuje se na žiroračun natjecatelja.

Program događanja

Kulturni centar *Gatalinka* Vinkovci, Duga ulica 11.

10.00 – skup frizeru i frizeru učenika, odabir modela s dugom kosom, podjela brojeva i informacija prosudbene komisije o kriterijima natjecanja.

11.00 – 12.30 – izrada tradicijske frizure, frizeri učenici

11.00 – 13.30 – izrada tradicijske frizure, frizeri

Po završetku izrade frizura modeli se fotografiraju / Stanka za natjecatelje

13.00 – 15.00 – izrada suvremene frizure, frizeri učenici

14.00 – 16.00 – izrada suvremene frizure, frizeri.

Po završetku izrade frizura modeli se fotografiraju.

18.00 – 19.00 – generalna proba, Gradsko kazalište Joza Ivakić, Vinkovci

19.30 – *Etno revija*, Gradsko kazalište Joza Ivakić Vinkovci, Ul. hrvatskih žrtava 2.

Natjecateljska frizura za frizeru, perčin, kintoši i roce, požeški kraj.

Natjecateljska frizura za frizeru učenike, permamenti, otok Susak.

Natjecateljska frizura za frizeru učenike, kokum s kiticama, otok Susak.

Prijavu za natjecanje, s podacima polaznika (ime, prezime, telefon, e-mail i adresa), slati na:

Kulturni centar *Gatalinka*, Ante Starčevića 4, 32 100 Vinkovci

e-mail: gatalinka@gatalinka.hr ili na tel.: 098 – 890 – 163.

Kotizacija je 300,00 kn za frizeru i 200,00 kn za frizeru učenike, uplaćuje se u gotovini na natjecanju ili na žiroračun organizatora, Kulturni centar *Gatalinka*: IBAN: HR7623400091100185277.

Modna agencija The Code Agency iz Osijeka, tel.: 091 880 89 23

Smještaj polaznika organiziran je u Hotelu *Admiral*, Ulica bana Josipa Jelačića 6, 32 100 Vinkovci.

Telefon 032/332 – 221, e-mail: hotel.admiral.recepca@gmail.com

Natjecatelji mogu i smostalno organizirati smještaj.

Cijene Hotela *Admiral* u dvokrevetnoj sobi: puni pansion 390,00 kn.

U cijenu je uključen PDV i boravišna pristojba.

Uplatu za smještaj izvršiti na: Hotel *Admiral*, Ulica bana Josipa Jelačića 6, 32 100 Vinkovci

IBAN: HR9025000091102035228 – Adiko bank

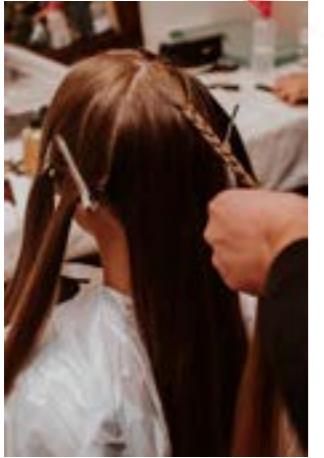
Rekonstrukcija natjecateljske frizure za frizere iz požeškog kraja.

Rekonstrukciju radili:

Kata Šarčević, Đakovo, Igor Galaš, Križevci, Mario Trešćec, Zagreb i

Josip Neralić, Rokovci-Andrijaševci.

Fotografija: Antun Štiglić

1. Srce – pletenica u troje na tjemenu.

2. Perčin od 41 pramena i kintoši od sedam pramenova.

3. Gotova pletenica.

4. Roce – ukrasna pletenica s prednjeg dijela glave od četiri pramena.

5. Perčin od 41 pramena i kintoši preko glave od sedam pramenova sa stražnjeg dijela glave, te roce od 41 pramena s prednjeg dijela glave.

6. Prebacivanje kintoša preko tjemena.

7. Kintoši preko glave. Bolja varijanta kada je u samom početku srce upleteno u perčin.

8. Kintiši prebačeni preko tjemena.

9. Formiranje roca iza uha i stavljanje pod perčin.

10. Roce – formirane iza uha sa svake strane.

11. Perčin, kintoši i roce.

12. Perčin i roce.

13. Perčin i roce.

14. Okićen perčin.

15. Okićen perčin i kintoši preko glave.

16. Okićen perčin.

17. Okićen perčin.

18. Okićen perčin.

19. Okićen perčin.

20. Okićen perčin.

Manifestacija je organizirana uz potporu hrvatskog odjela CIOFF-a

ETNO FRIZURE SVIJETA 2022.

Pozivamo vas na manifestaciju *Etno frizure svijeta*, koja će se održati u Vinkovcima u okviru državne smotre folklora *Vinkovačke jeseni*, od 16. do 18. rujna 2022. godine. Državnu smotru posjeti nekoliko tisuća ljudi. Organizator manifestacije je Kulturni centar *Gatalinka* iz Vinkovaca uz podršku Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Projekt *Etno frizure svijeta* nastavak je dugogodišnjeg rada na projektu *Etno frizura Hrvatske*.

Kulturni centar *Gatalinka* od 1995. godine napravio je sljedeće: istraživanje tradicijskih frizura na prostoru cijele Hrvatske, rekonstrukciju starih frizura, edukaciju za frizerice i frizerce učenike, te državno natjecanje u izradi frizura. Izdana je fotomonografija na hrvatskom i engleskom jeziku *Etno frizure Hrvatske*, tri udžbenika *Tradicijske frizure Hrvatske*, godišnji časopis *Etnorevija*, te set razglednica. Također je napravljen suvenir koji je dobio nekoliko nagrada turističkih djelatnika. Na inicijativu Kulturnoga centra *Gatalinka* u sve stručne škole u Hrvatskoj uveden je novi predmet, *Etno frizure Hrvatske*.

Kod Hrvatica postojao je u djevojačkoj opremi glave veoma složen način pletenja pletenice od mnogo sitnih pramenova (do 250 pa i više), čijim se preplitanjem stvorila od kose plosnata pruga, koja se s potiljka podizala na tjeme ili polagala čak do čela. Također načinu češljanja nalazimo veoma srodnu usporedbu na ženskim portretima kasnog Rimskog Carstva od sredine 3. do kraja 5. st. n. e. Ova komplikirana frizura sačuvala se na ovim prostorima kroz 1700 godina, usprkos burnim događajima koji su se odvijali na tom tlu, kako u vrijeme seobe naroda, tako i u vrijeme prodiranja Turaka, čija je dominacija trajala od početka 16. do kraja 17. stoljeća. Sačuvane frizure po tehnikama i oblicima predstavljaju jedinstvenu svjetsku baštinu u oblikovanju kose.

Stoga vas pozivamo da sudjelujete u projektu *Etno frizure svijeta*, naučite neke od naših tradicijskih frizura i nama prezentirate vašu baštinu u oblikovanju

kose. Molimo vas da jedan frizer ili frizerka iz vaše zemlje predstave na ovoj manifestaciji jednu ili dvije tradicijske frizure. Ukoliko ne nađete frizera, sudionik može biti bilo koja osoba koja ima znanja o oblikovanju tradicijske frizure ili to može naučiti do početka manifestacije. Također je potrebno donijeti državnu zastavu, narodnu nošnju, tradicijsku glazbu u trajanju od tri minute. Organizator će za vašeg frizera osigurati model s dugom kosom. Sve frizure izrađene i prikazane na manifestaciji bit će objavljene u časopisu *Etnorevija*.

Troškove trodnevног boravka snosi organizator, a putne troškove sami sudionici.

Manifestacija će se održati na gradskom Trgu bana Josipa Šokčevića u Vinkovcima 17. rujna 2022. godine.

PROGRAM MANIFESTACIJE

15. 9. – Dolazak sudionika iz udaljenih zemalja
Hotel Admiral, Ulica bana Josipa Jelačića 6, Vinkovci – doček sudionika, slobodan dan
16. 9. – Dolazak sudionika iz Europe
Hotel Admiral, Ulica bana Josipa Jelačića 6, Vinkovci – doček sudionika, slobodan dan
17. 9. – Kulturni centar Gatalinka, Duga 11, Vinkovci od 11 sati do 13 sati – Predavanja i radionice
14 sati – Ručak
17 sati – oblačenje modela u tradicijsku odjeću
18 sati – Etno frizure svijeta,
Trg bana Josipa Šokčevića
22 sata – Predstavljanje frizura na glavnoj pozornici državne smotre folklora
23 sata – Zajednička večera sudionika
18. 9. – Trg Josipa Runjanina –
Državna smotra folklora – slobodan dan

U poslijepodnevnim satima odlazak sudionika iz Europe.
19. 9. – Odlazak sudionika iz udaljenih zemalja

This manifestation is organized with support of Croatian section CIOFF

Ethno hairstyles of the world 2022.

We would like to propose cooperation on the event "Ethno hairstyles of the world" that will take place at the Harvest Festival "Vinkovačke jeseni", from 16th September – 18th September 2022. The Harvest Festival is visited by several thousand people every year. The organizer of this manifestation is the Cultural Center "Gatalinka" from Vinkovci, with the support of the Ministry of Culture of the Republic of Croatia and town Vinkovci.

The project "Ethno hairstyles of the world" is a continuation of 15-year-old work on the project "Ethno hairstyles from Croatia". The progress Cultural Center "Gatalinka" made from 1995 on the project "Ethno hairstyles from Croatia" involves the research of traditional hairstyles on the territory of Croatia, the reconstruction of old hairstyles, training for hairdressers and student hairdressers, as well as the state competition in making hairstyles. We have published a photomonograph "Ethno hairstyles from Croatia" in Croatian and English, three books "Traditional hairstyles from Croatia", the annual magazine "Etnorevija" and a set of postcards. A souvenir was also made, which has won many prizes. On the initiative of the Cultural Center "Gatalinka" the specialized subject "Ethno hairstyles from Croatia" has been introduced to all industrial-craft schools.

The hair ornament of a Croatian woman demanded a complex braid, which consisted of many forelocks (250 or more) that have been woven. Such a braided braid formed a flat strip that stretched out from the back of head to the forehead or resigned. Such comb method is found on women's portraits of the late Roman Empire from the middle of the third to the end of the fifth century. The complicated comb method survived on this area almost 1700 years, despite of all the happenings on this area, from the outset of the population till the Turkish breakthrough that dominated from the early 16th century until the end of the 17th century. Such hairstyle represents in technique and form a unique world heritage.

We would be honored if you would join us in this project "Ethno hairstyles of the world", where you can learn some of our traditional hairstyles and present your country's heritage in creating hairstyles. We would like to invite a male hairdresser or a female hairdresser from your country that would present one or more traditional hairstyles at this manifestation. It is not necessary that the person is a hairdresser; it can be any person knowledgeable about the traditional hairstyles or willing to it until the beginning of the manifestation. It is necessary to bring the national flag and costume of your country and the organizer will organize a model

with long hair. You need to achieve electronic traditional music for 3 minutes. In addition to that, the hairstyles made at the festival will be presented in the magazine "Etnorevija"

The organizer will overtake the costs of the three-day stay, and we please you to overtake the costs of trip.

The manifestation will be held at the Main square Josipa Šokčevića in Vinkovci on 17th September, 2022.

PROGRAM

- 15.09. – Arrival of participants from faraway countries
Hotel Admiral, 6 Bana Josipa Jelačića (St), Vinkovci - Welcome, free day
- 16.09. – Arrival of participants from Europe
Hotel Admiral, 6 Bana Josipa Jelačića (St), Vinkovci - Welcome, free day
- 17.09. – Cultural Centre Gatalinka, Duga 11, Vinkovci
11 am – 1 pm - Lectures and workshops
2 pm – Lunch
5 pm – Dressing up models in traditional dresses
6 pm – *Ethno-Hairstyles of the World*, Main square Josipa Šokčevića in Vinkovci
10 pm - Presentation of hairstyles on the main stage of the national folklore festival
11pm - Joint dinner party for all participants
- 18.09. – Josipa Šokčevića Square – National folklore festival – free day.
In the afternoon hours the departure of the participants from Europe.
- 19.09. – Departure of the participants from faraway countries

We please you to forward this letter to the hairdresser's association in your country and we look forward to your positive response and successful cooperation. We expect your response no later than the end of June for the host to prepare on time and with high quality.

More information about the work of the Cultural Center "Gatalinka" can be found on our website: www.gatalinka.hr. To get acquainted with the Harvest Festival please visit the following website: www.vinkovackejeseni.hr.

We are looking forward to a successful cooperation and we would like you to send an answer to the following address:

Kulturni centar Gatalinka,
Starčevićeva 4, 32100 Vinkovci,
e-mail: gatalnika@gatalinka.hr